

ZIJN OPSTANDING VOOR ONS EEN HOORN DES OVERVLOEDS.

VRAAG EN ANTWOORD 45.

Vraag: Wat nut ons de opstanding van Christus?

Antwoord: Ten eerste heeft Hij door Zijn opstanding de dood overwonnen, opdat Hij ons de gerechtigheid, die Hij door Zijn dood ons verworven had, kon deelachtig maken; ten andere worden wij ook door Zijn kracht opgewekt tot een nieuw leven; ten derde is de opstanding van Christus een zeker pand van onze zalige opstanding.

Wij lezen 2 Kon. 13 : 20 en 21: „Daarna stierf Elisa en zij begroeven hem. De benden nu der Moabieten kwamen in het land met het ingaan des jaars. En het geschiedde, als zij een man begroeven, dat zij, ziet, een bende zagen; zoo wierpen zij den man in het graf van Elisa; en toen de man daarin kwam en het gebeente van Elisa aanroerde, werd hij levend en rees op zijn voeten”. Deze geschiedenis geeft ons, naar ik meen, een duidelijk begrip van de opstanding van Jezus Christus, wat betreft de weldaad, die wij daarvan hebben. — De beenderen van Elisa hadden geen leven in zich om een doode levend te maken, maar Elisa had gepredikt het Woord van den levenden God. Nu was hij wel gestorven, maar het Woord bestond nochtans, het Woord van den levenden God, die niet sterft. Het volk Israël echter, van God afgefallen als het was, had het levende Woord laten varen. Daarom kwamen zij nu in de benauwdheid en werden door de Moabieten overvallen en verdrukt. Nu geschiedde het, dat zij een man begroeven. En, terwijl zij daarmee bezig zijn, zien zij de Moabieten. Het wordt hun bang. Zij denken: ach, die zullen ons gevangen nemen en dooden! Waren zij nu bij het Woord van den levenden God gebleven en hadden zij daarheen de toevlucht genomen, dan behoefden zij niet te vreezen voor de Moabieten. Dat wilde God hun nu toonen, dat er waarlijk in Zijn Woord, zoo men

zich daaraan houdt en daarheen de toevlucht neemt, een kracht ligt, om ook het onmogelijke te volbrengen en uit iedere nood, uit iedere dood te verlossen. Daarom gebeurde het, dat, toen zij den man in Elisa's graf wierpen en hij de beenderen van Elisa aanroerde, hij weder levend werd en rees op zijn voeten. Zoo kon het volk zien: nemen wij onze toevlucht tot Gods ontferming en gelooven wij Zijn Woord, dan zullen wij leven en van alle lijden verlost zijn. De levendmakende kracht ging alzoo van God uit, niet van de beenderen van Elisa, maar wel door zijn beenderen heen, opdat zij, die door Elisa Gods Woord ontvangen hadden, ook tot Gods Woord de toevlucht zouden nemen. God wil dus daarmee zeggen: Bekeert u tot Mij, zoo zult gij verlost zijn! Zie, Israël, zoo ziet het er te midden van nood en dood voor u in de hemel voor Gods troon uit! Neem tot Hem uw toevlucht en ervaar, hoe gij geholpen wordt. Maar de menschen hebben eerst de vlucht genomen en toen het groote wonder gezien. Zij hebben niet eerst geloofd en toen gezien. Want juist als wij in zonde, nood en dood ons bevinden, toont God niet alleen wat Hij kan, maar ook wat Hij doet en wil doen.

Overwegen wij nu de kracht der opstanding van Jezus Christus en leggen wij daarbij tot grondslag de eenvoudige vraag van onze Heidelbergsche Catechismus: „Wat nut ons de opstanding van Christus”? „Ten eerste heeft Hij door Zijn opstanding de dood overwonnen, opdat Hij ons de gerechtigheid, die Hij door Zijn dood ons verworven had, kon deelachtig maken; ten tweede worden wij ook door Zijn kracht opgewekt tot een nieuw leven; ten derde is de opstanding van Christus een zeker pand van onze zalige opstanding”.

De Catechismus zegt, *dat Christus door Zijn opstanding de dood overwonnen heeft*. Dat hebben wij zoo te verstaan: toen Christus in het graf lag, bevond Hij zich als onze Borg in de macht der hel. Hoewel Hij alreeds alles volbracht en Zijn ziel in de hand van den Vader overgegeven had, toch bevond Hij zich, in het graf zijnde, als onze Borg in de macht der hel. Daarom zegt Petrus Hand. 2 : 24: „Alzoo het niet mogelijk was, dat Hij van denzelfden dood zou gehouden worden”. En Jezus zegt in Psalm 16 : 11: „Gij zult Mij het pad des levens bekend maken”. Dat is de weg om uit de macht van hel en graf te geraken. De duivel zal zich nooit meer hebben verblijd dan toen hij ook den Heere gebracht had onder de menigte der dooden, die door zijn verleiding gestorven en zoo een prooi geworden waren der eeuwige verdoemenis. De anderen echter, die hij in

zijn macht had, waren schuldig, maar Jezus was onschuldig en de duivel had dus misgerekend en zich te vroeg verblijd. Hij moest Hem weder loslaten en was zoo zijn macht kwijt. Dat betuigt ook de Apostel Paulus Hebr. 2 : 14: „Overmits dan de kinderen des vleesches en bloeds deelachtig zijn, zoo is Hij — Jezus Christus — ook desgelijks derzelven deelachtig geworden, opdat Hij door de dood”, d.i. door Zijn dood de verlossing aanbrengen zou. Jezus toch kon niet sterven, zoo Hij geen vleesch en bloed aan zich had gehad. Jezus was geen geest, maar waarachtig God en eveneens waarachtig Mensch. En als waarachtig Mensch is Hij gekomen om voor ons te lijden en de dood te sterven, die wij verdiend hadden. Vandaar dat de Schrift zegt: Hij is desgelijks derzelven deelachtig geworden, „opdat Hij door de dood te niet doen zou dengene, die het geweld des doods had, dat is den duivel en verlossen zou al degenen, die met vreeze des doods door al hun leven der dienstbaarheid onderworpen waren”. „Der dienstbaarheid onderworpen”, — een verontrust geweten is immers een dienstknecht van de dood. In een verontrust geweten heerscht dood en verdoemenis en zulk een geweten wordt zoo vastgehouden door de banden des doods, dat geen menschelijke overredingskracht in staat is het daaruit te verlossen. Een verontrust geweten is vol vrees voor de dood en heeft bij de gedachte aan de eeuwigheid en de oordeelsdag. Hoe wordt nu zulk een geweten van zijn banden bevrijd? Zulk een ziel kan alleen verlost worden door iemand, die in dezelfde banden ligt, waarin zij zich op het oogenblik bevindt en voor de eeuwigheid vreest. En in deze banden lag Een, wiens Naam is Jezus. En toen Hij voor u daarin lag, zijn de banden door Hem verscheurd en gij hebt niets te vreezen. Komt nu Christus met Zijn kracht en Zijn Heilige Geest in het hart, om het de mensch aan te zeggen, dan juicht het verslagen geweten en wijkt de vrees voor de dood, want de ziel heeft gehoord en geloofd, dat Een voor allen de macht van de dood heeft te niet gedaan, dat Een voor allen den duivel, die voortdurend voor Gods rechterstoel spreekt: „Die zondaar is mijn en ik eisch naar recht, dat hij sterft!” met zulke eischen heeft te niet gedaan. De duivel heeft echter niet kunnen gelooven, dat Hij den Zoon van God in zijn macht had en dat deze in Zijn liefde, gerechtigheid en genade sterker was dan de duivel. Zoo heeft Jezus, doordat Hij in het graf lag en vervolgens opstond van de dooden, den duivel te niet gedaan met zijn doodsgeweld, om de mensch naar de hel te sleepen en hem in zijn benauwdheid en vertwijfeling in de eeuwige dood

te houden. Zoo heeft Jezus door Zijn opstanding de dood overwonnen.

Dit nu heeft Jezus ons ten goede gedaan. Hij heeft het niet voor zichzelf gedaan, maar *opdat Hij ons de gerechtigheid, die Hij door Zijn dood vermooren had, kon deelachtig maken.* — Jezus heeft dus door Zijn dood gerechtigheid verworven. Hij stierf immers onschuldig. Hij is den Vader gehoorzaam geweest tot de dood. Nu Hij zoo stierf, stierf Hij der zonde, om onze zonde te verzoenen, om voor onze schuld te betalen, om onze ongehoorzaamheid weg te nemen. Dat juist is Zijn genade, dat Hij, die is de Zoon Gods, op zich neemt al onze zonde en schuld en voor ons tot zonde en schuld gemaakt wordt, met zich wil omdragen ons vleesch en bloed, onze zwakheid en verdoemenis. Dat Hij zóó wil sterven en alzoó wil blijven in gehoorzaamheid aan God. Christus is niet voor zichzelf gehoorzaam geweest, maar voor anderen, in de plaats van anderen, gehoorzaam als Borg en Middelaar. Allen, die de Vader Hem gegeven heeft, zijn ongehoorzaam en moeten daarom sterven, hun innerlijk „ik” is zoo volslagen ongehoorzaam en verdorven, dat er aan geen gehoorzaamheid te denken valt. Daar treedt echter Jezus op als Borg en is volkomen gehoorzaam aan het Goddelijk gebod, aan de wil des Vaders. Hij volbrengt voor de Zijnen hun dagwerk, opdat volkomen volbracht zij, wat volbracht moet worden. — Ziedaar de gerechtigheid, die Hij ons door Zijn dood heeft verworven.

Deze gerechtigheid zal echter niet hier op het blad, in het boek of in de lucht leven, maar deze gerechtigheid zal ons deelachtig gemaakt worden. Christus is opgestaan, om ons de gerechtigheid, die Hij ons door Zijn dood verworven had, deelachtig te maken. Paulus schrijft Rom. 4 : 23 vv.: „Nu is het niet alleen om zijnentwil (d.i. om Abraham) geschreven, dat het hem toegerekend is, maar ook om onzentwil, welken het zal toegerekend worden, namelijk dengenen, die gelooven in Hem, die Jezus onzen Heere uit de dooden opgewekt heeft. Welke overgeleverd is om onze zonden, en opgewekt om onze rechtvaardigmaking”. — „Overgeleverd om onze zonden”, — dit „overgeleverd” is een huiveringwekkend woord! Iemand overleveren is zooveel als: hem van zich werpen, gansch en al overgeven aan de eeuwige verdoemenis, geheel van zich stooten, prijsgeven aan den duivel, aan alle macht der hel en alle moedwil der menschen. Gelijk wanneer men iets walgelijks, afschuwelijks, schandelijks van zich werpt en wegslingert in de afgrond en er niets meer van wil weten. De heilige Heere

wordt zonde voor ons en nu Hij zonde wordt voor ons, wordt Hij ook als een zondaar aangezien (2 Cor. 5 : 21). De gezegende Heere wordt vervloekt voor ons en wordt aangezien als een vervloekte, als Een, die de zonde van millioenen menschen draagt. Zoo wordt Hij beschouwd door den heiligen God, door de heilige Wet en wordt als zonde uitgestooten. Zoo heeft God Hem overgeleverd om onze zonden, opdat wij in eeuwigheid niet van God verstooten en overgeleverd zouden worden. Hij heeft onze zonden gedragen, heeft een volkomen genoegdoening aangebracht en heeft een volkomen verzoening gevonden. Nu moet het openbaar worden voor Gods gericht, voor Zijn rechterstoel, voor de hemel, voor de wereld en voor alle duivelen: de Man, die daar in de gevangenis van het graf ligt, is onschuldig! Hij heeft geleden, Hij is gestorven, Hij is door de Wet beschouwd als zondaar. En deze heeft Hem naar recht veroordeeld, maar Hij heeft van geen zonde geweten. Wat Hij gedaan heeft, heeft Hij gedaan voor anderen, als Plaatsbekleeder voor anderen. Hij heeft genoegdoening aangebracht, heeft volkomen betaald. Ik ben tevreden, hier is de kwitantie, laat Hem vrij! En de Gevangene kwam uit met de gevangenis en nam de gevangenis gevangen (Ef. 4 : 8). Wat Hij opstond, Hij deed het niet voor zichzelf. Het zou Godslastering zijn, om van Hem te verklaren: Hij was in zichzelf onschuldig. Zou ik zoo iets op de lippen nemen, om van den heiligen God te zeggen: Hij is schuldig, of onschuldig? Alles aan Hem is heilig! Komt Hij nu, na als misdadiger in de gevangenis te hebben gelegen, er uit, dan heeft Hij de banden gedragen voor anderen, dan heeft Hij in de gevangenis gelegen voor anderen en wordt uit de gevangenis geroepen. En bewezen is het: Hij heeft de straf ondergaan, Hij heeft aan de Wet genoeggedaan, daarom komt Hij onschuldig te voorschijn, ja onschuldig als onze Borg. Wie heeft dan nu de onschuld? Wie heeft de gerechtigheid? Zij, die de Vader Hem gegeven heeft, zij, die nederliggen in ketenen en banden, die zich in de gevangenis bevinden, zij hebben de gerechtigheid! De gerechtigheid, die Hij verwerft, de kwijschelding, die Hij ontvangt, houdt Hij niet voor zichzelf: zij is voor de Zijnen, die moeten haar hebben! De gerechtigheid is voor de Zijnen, de heiligheid, de onschuld, de vrijheid, het leven, alles is voor de Zijnen, zij moeten het alles hebben! — Zoo heeft Hij de dood overwonnen, heeft den duivel overwonnen, de zonde en schuld overwonnen, zoo heeft Hij alles overwonnen, opdat Hij ons de gerechtigheid, die Hij ons door Zijn dood verworven heeft, kon deelachtig maken. — Hij

deelt deze gerechtigheid uit. Dat doet Hij in Zijn genade door de prediking des Woords, dat doet Hij, doordien Hij bij het Woord ons de Heilige Geest geeft, opdat wij Christus door een waarachtig geloof ingelijfd en alzoo Zijn weldaden deelachtig worden.

Het spreekt vanzelf, dat geen mensch van nature naar deze gerechtigheid vraagt of er aan denkt. Het is de Heere, die den mensch leert, dat hij de dood toebehoort. Men heeft wel van die menschen, die, wanneer zij een weinig ziek worden, ook een weinig aan het sterven denken en beginnen te schreien. Maar wie gevoel krijgt van zonde en schuld, zoodat hij zich niet meer weet te helpen, die moet genade, die moet gerechtigheid gevonden hebben, de zonde moet weg zijn. Hij moet weten, hoe het daarmee staat en of er een betaling en verzoening is. Dan kan men zich niet helpen met de van buiten geleerde Catechismus. Er is leven, het Woord betoont zich werkzaam in het hart. Men gevoelt zich des doods, men gevoelt, dat men goddeloos en vol van ongerechtigheid is, men doet zijn best, maar komt *nooit* tot een gerechtigheid, zooals men zich die inbeeldt, die men zou kunnen voelen en tasten, en bij zich in de zak dragen. — Neen! men wordt meer en meer verstoken van alle gerechtigheid, wordt meer en meer een arm dier. En toch moet men een goed geweten hebben en hoe kan men dat, als men weet: er is een groote schuld te betalen, morgen is zij vervallen, dan komen de dienaren der hel en brengen mij in de eeuwige gevangenis. Ik moet weten, of het waar is, wat mijn geweten zegt, dat mijn schuld zoo groot is, ik moet weten, of het waar is, wat ik gehoord heb van een goed Man, die voor mij betaalt, opdat ik Hem moge gevonden hebben en één met Hem moge zijn in geloof. Nu wordt het geweten tot rust gebracht, er komt iemand en zegt: „Vrees niet! wat zoekt gij den Levende bij de dooden?” (Luk. 24 : 5). Hij heeft de gevangenis verlaten en gij, gevangene, hoor! ik verkondig u vrijheid! Gij zijt vrij! De Wet kan u niet meer veroordeelen, gij hebt geen schuld meer. Zie in het ledige graf van Christus en zie de doeken, door de hand der engelen samengerold.

Zoo komen wij vanzelf tot het tweede punt van het antwoord: *ten andere worden mij ook door Zijn kracht opgewekt tot een nieuw leven*. Dat is echter een zwaar stuk. Er is een oud leven, dat is het leven in Adam. Wie geen ander, geen nieuw leven ontvangt, die is des doods. Het oude leven wordt echter een mensch ontnomen in de opstanding, in de wedergeboorte. Dan

ontvangt hij een nieuw leven. En — heeft hij dit nieuwe leven ontvangen, dan gaat het hem, als wanneer een mensch jong is: dan is hij blijde, frisch, vroolijk, terwijl hij, oud zijnde, zwak en krom is en nauwelijks zijn handen kan gebruiken. Het nieuwe leven nu ligt in Christus, zoodat men het niet ziet. En is het oude leven ook voor het oog des geloofs weg, het is nochtans aanwezig en wil het nieuwe leven boven het hoofd groeien en het verstikken. En dat gelukt maar al te zeer, want wij zijn nu eenmaal door het zichtbare gansch en al gevangen genomen. Zoo kan het niet anders of een mensch, al heeft hij ook het nieuwe leven ontvangen, zou toch door het oude leven overweldigd worden, zou omkomen en het nieuwe leven verliezen, indien niet de Heere Jezus zoo machtig was, om voortdurend het nieuwe leven niet alleen te onderhouden, maar ook voortdurend als uit de dood te voorschijn te roepen. Ja, zoo is het naar de ervaring! Zoo dikwijls iets geschieden moet om Gods wil, zoo dikwijls een werk Gods gedaan, waarachtig geloof geoefend moet worden, dreigt het leven, dat de Heere een mensch gegeven heeft, voortdurend verstikt te worden. Dan moet de Heere het weer opwekken. O, wanneer wij een valsche leer aanhangen, dan kunnen wij allen geestelijk levend zijn, dan kunnen wij onszelven ook levend maken. Men heeft daartoe allerlei middelen. Maar indien het in de ziel waarheid is, blijft het ook waar, dat God het Zijn beminden als in de slaap geeft, dat de Heere eeuwig voor de Zijnen waakt. En dan doet Hij nog, zooals Hij deed in Gethsémané, toen de discipelen sliepen: Hij bad en wekte hen op uit hun slaap. Vandaar, dat geen kind van God te eenigen dage roem voor zichzelf heeft, *de Heere* is gekomen en heeft gezegd: „Sta op uit de dooden!“. En de mensch gaat en doet wat hij niet had willen doen, hij zou een andere weg gekozen hebben, maar hij gaat en doet Gods wil. Zoo is het onze wil, maar het blijkt, dat het Gods wil en niet onze wil, niet de wil van ons vleesch, ook niet van ons vrome vleesch is. Veel gemakkelijker kan men uit harde doornen liefelijke bloemen te voorschijn roepen dan dat een kind van God een daad doet, die in God gedaan is. Dat is een voortdurend scheppen en in het aanzijn roepen als uit de dooden. De kiem is er, het zaad is er, het zaad van het onvergankelijke Woord, maar zal er vrucht gedragen worden, zal er iets in gerechtigheid geschieden, zoo moet er kracht van boven komen, kracht uit de opstanding van Christus. En dit is de kracht, die opwekt tot een nieuw leven.

Deze waarheid moeten wij vasthouden, dan weten wij, waaraan wij ons hebben te houden, wanneer voortdurend ons alles ontzonken is. De leer, dat de mensch na de wedergeboorte iets kan en vermag, voert ten slotte slechts tot huichelarij of tot wanhoop. Maar de belijdenis, dat wij midden in de dood liggen, drijft tot het ootmoedig gebed: Heere, maak mij levend door Uw Woord! En dit behoudt in het leven. De Heere komt en verheerlijkt aan een doode Zijn wonderbare macht, zoodat een mensch gelooft, al ziet hij niets dan het tegendeel. Dat is schoon uitgedrukt in Rom. 6 : 5: „Want indien wij met Hem één plant geworden zijn in de gelijkmaking van Zijn dood, zoo zullen wij het ook zijn in de gelijkmaking van Zijn opstanding“. Want in de praktijk worden wij gebracht tot dezelfde dood, zoodat alle macht ons ontnomen wordt, zoodat er overblijft een zuchtend schepsel, dat roept vanwege zijn dood: ja, in 't geheel niet meer roept, maar nederligt en dood is. De Heere Jezus wacht niet op ons, maar wanneer Hij iemand het leven wil geven, dan neemt Hij hem als het ware bij de haren en zet hem hier of daar neer en vraagt aan de geheele wereld niets. Of er kracht is of geen kracht, of er geloof is of niet, de Heere kent de Zijnen. Daar is een gebroken riet, Hij neemt het in Zijn hand, en met dit gebroken riet *licht Hij de wereld uit hare voegen!*

Dat is dus het tweede punt: dat wij door Zijn kracht worden opgewekt tot een nieuw leven. Daarom bidt Paulus in zijn Brief aan de Efeziërs, Hoofdstuk 1 : 18 vv.: „Opdat gij moogt weten, welke zij de hoop van Zijn roeping, en welke de rijkdom zij der heerlijkheid van Zijn erfenis in de heiligen; en welke de uitnemende grootheid Zijner kracht zij aan ons, die gelooven, naar de werking der sterkte Zijner macht“. Aan ons, die gelooven, ja, die gelooven! Geloof, — dat is het onmogelijkste, dat zich laat denken, dat op de menschelijke akker niet kan groeien. Ach, wie geloof heeft, slechts als een mosterdzaad, die zegt met den profeet Habakuk, al gaan ook alle nooden over hem heen: „Ik zal in den Heere van vreugde opspringen, ik zal mij verheugen in den God mijns heils. De Heere Heere is mijn sterkte; en Hij zal mijn voeten maken als der hinden en Hij zal mij doen treden op mijn hoogten. Voor den opperzangmeester op mijn Neginoth!“

Geloof! — ja, hoe komt een Christen aan geloof?

„Wij gelooven naar de werking der sterkte Zijner macht, die Hij gewrocht heeft in Christus, als Hij Hem uit de dooden heeft opgewekt en heeft Hem gezet tot Zijn Rechterhand in

de hemel. Verre boven alle overheid en macht en kracht en heerschappij en allen naam, die genaamd wordt, niet alleen in deze wereld, maar ook in de toekomst; en heeft alle dingen Zijn voeten onderworpen en heeft Hem der Gemeente gegeven tot een Hoofd boven alle dingen". De Heere God heeft dus al Zijn kracht gelegd in Christus, toen Hij Hem van de dooden opwekte en nu gaat van Hem deze kracht uit in de Zijnen en werkt in hen, opdat zij gelooven. Want als wij opgewekt worden tot een nieuw leven, zoo is Hij de Aanvanger en Voleinder daarvan, de Eerste en ook de Laatste. Hij grijpt bij de hand, richt op, geeft moed en genade, om te hopen en te verbeiden, op Hem te zien en de oogen gericht te houden op den Heere God, al heeft men ook niets, en al ziet men ook niets; en te zeggen: „Verblijd u niet over mij, o mijn vijandin; wanneer ik gevallen ben, zal ik weder opstaan. Wanneer ik in de duisternis zal gezeten zijn, zal mij de Heere een licht zijn! Ik zal des Heeren gramschap dragen, want ik heb tegen Hem gezondigd!" (Micha 7 : 7—9). Wat zegt de Heere? „Die Mij eeren, zal Ik eeren!" En zoo bevelen wij vrouw en kind, have en goed, lichaam en ziel in de handen van onzen getrouwen Schepper.

Nu komt het derde punt. Daarvan hebben wij eigenlijk maar weinig begrip. En het is het grootste stuk. Zoo dikwijls men bij een open graf staat of anders op het kerkhof komt, is het troostrijk te weten: *de opstanding van Christus is een pand van mijn zalige opstanding*. Ja, hoe is het mogelijk, dat Christus' opstanding een pand moet zijn van mijn of uw opstanding? Dat hangt wederom daarvan af, dat wij Christus beschouwen als onzen Borg. Wat doet de heilige Heere, dien de hemelen der hemelen niet kunnen omvatten, in het graf? Waartoe staat Hij op uit het graf? Hij heeft immers al de Zijnen met zich en aan zich. Hij komt als Borg uit het graf; niet als een geest, maar met ziel en lichaam. Nu is Zijn lichaam mijn lichaam. Is Zijn lichaam in het graf, dan ook het mijne. Wij, die des Heeren zijn, lagen dus reeds in het graf. Hij is onze Borg en doet alles voor de Zijnen. Hij gaat met hen in het graf, om hun ook de zekerheid te geven, dat Hij hen ook met zich uit het graf wedergebracht heeft. Is nu Christus opgestaan, opgestaan voor u en mij, dan heb ik een zeker onderpand van mijn zalige opstanding. Want er kan niets zekerders zijn, dan wat mijn Koning voor mij heeft doorgemaakt.

Christus' opstanding is mij een onderpand van mijn *zalige* opstanding. Ik zou niet gaarne willen opstaan, ik wenschte

liever niet geboren te zijn, dan op te staan ter eeuwige verdoemenis. Ik weet, er komt een dag, waarop het heet: Gij dooden, staat op en komt ten oordeel! Dan komen wij allen uit de graven en dan begint het oordeel. Dan begint de scheiding van goeden en boozen, dan worden de schapen aan de rechterhand gezet en de bokken aan de linkerhand. Nu moet ik weten, of mijn opstanding een zalige opstanding zal zijn. God heeft het zoo verordend, dat Hij niet alleen de geest wil zalig hebben, maar dat wij geheel zullen zalig zijn met lichaam en ziel. Het sterfelijke zal onsterfelijkheid aandoen en het verderfelijke onverderfelijkheid. Het spreekt vanzelf, dat ons lichaam verheerlijkt wordt, om gelijkvormig te zijn aan het verheerlijkt lichaam van Christus. De duivel kan het stof eten, maar geen klauw van Gods volk achterhouden; hij moet allen weder uitleveren, opdat zij verheerlijkt worden en met alle engelen Gods eeuwig leven en om Zijn troon zweven, om Hem te prijzen en het Lam, dat ons van al onze zonden gewasschen heeft. — Vanwaar weet gij, dat het zoo geschieden zal? Dat weet gij omdat Christus opgestaan is van de dooden, daarom zult ook gij eenmaal zalig uit het graf opstaan. Men moet echter met Christus vereenigd zijn in het geloof, anders is alle hoop valsch en de mensch beeldt zich iets in, waarvan toch niets komt. De Catechismus heeft echter menschen voor zich, wien het om troost bang is voor hun ziel, menschen dus, die de eenige troost wenschen te bezitten in leven en in sterven, die gaarne zouden willen zijn, zooals God wil, dat zij moeten zijn. Die bij God aanhouden: Leid mij, ik weet de weg niet! leer Gij mij, ik ben zoo onverstandig! Verleen mij Uw genade, opdat ik niet mijn eigen wil doorzet, maar Uw wil door mij gedaan wordt. Deze troost zullen wij dus hebben: — als wij arm en ellendig zijn en toch gaarne gerechtigheid zouden willen hebben, gaarne heilig willen wandelen voor God, niet kunnen en toch moeten, — dat wij de toevlucht nemen tot den Heiland onzer zielen en weten: de duivel zal geen klauw van ons achterhouden en wij zullen, al liggen wij midden in de dood, nochtans leven! in Jezus' leven! Amen.

HIJ DOET EEN DAG VAN ZEVEN ZONNEN OVER ONS OPGAAN.

VRAAG EN ANTWOORD 46—49.

Vraag: Wat verstaat gij daarmede: Opgevaren ten hemel?

Antwoord: Dat Christus voor de oogen Zijner jongeren van de aarde ten hemel is opgeheven, en dat Hij ons ten goede daar is, totdat Hij wederkomt, om te oordeelen de levenden en de dooden.

Vraag: Is dan Christus niet bij ons tot aan het einde der wereld, gelijk Hij ons beloofd heeft?

Antwoord: Christus is waarachtig mensch en waarachtig God. Naar Zijn menselijke natuur is Hij niet meer op aarde, maar naar Zijn Godheid, majesteit, genade en Geest wijkt Hij nimmermeer van ons.

Vraag: Maar zoo de menschheid niet overal is waar de Godheid is, worden dan de twee naturen in Christus niet van elkander gescheiden?

Antwoord: Ganschelijk niet; want daar de Godheid door niets kan ingesloten worden en overal tegenwoordig is, zoo moet volgen, dat zij wel buiten haar aangenomen menschheid is, en nochtans niettemin ook in haar is, en persoonlijk met haar vereenigd blijft.

Vraag: Wat nut ons de hemelvaart van Christus?

Antwoord: Ten eerste, dat Hij in de hemel voor het aangezicht Zijns Vaders onze Voorspreker is. Ten andere, dat wij ons vleesch in de hemel tot een zeker pand hebben, dat Hij, als het Hoofd, ons, Zijn lidmaten, ook tot zich zal nemen. Ten derde, dat Hij ons Zijn Geest tot een tegenpand zendt, door wiens kracht wij zoeken dat daarboven is, waar Christus is, zittende ter rechterhand Gods, en niet dat op de aarde is.

Onze dierbare Heere en Heiland bleef na Zijn opstanding nog veertig dagen op aarde; dat zijn juist even veel dagen, als Hij in de woestijn heeft doorgebracht, toen Hij met de wilde dieren was en Hem hongerde, toen Hij den duivel met het

woord: „Er staat geschreven” drie malen sloeg, en de engelen toekwamen en Hem dienden. Wij vinden het getal „veertig” overal in de Schrift. Het duidt een volle en beslissende tijd aan voor de uitvoering van Gods raad. Zoo was ook Mozes veertig dagen en veertig nachten op de berg Horeb.

Wat onze Heere in deze veertig dagen op aarde gedaan heeft, is ons ten deele bekend uit de Evangeliën, uit de Handelingen der Apostelen en uit de eerste Brief van Paulus aan de Corinthiërs. In het 15de Hoofdstuk schrijft de Apostel: „Hij is van Cefas gezien, daarna van de twaalfen. Daarna is Hij gezien van Jakobus, daarna van al de Apostelen”. Uit de Evangeliën weten wij, dat Maria Magdalena Hem het eerst heeft gezien, daarna andere vrouwen en de beide Emmausgangers. Ook weten wij, dat Hij in het midden der discipelen stond, en zeide: „Vrede zij ulieden!”. En dat Hij dit acht dagen later herhaalde, toen Thomas ook tegenwoordig was; verder, dat de Heere zichzelf wederom aan de discipelen openbaarde aan de zee van Tiberias.

Op de veertigste dag nu vergaderde onze Heere Zijn discipelen en ging met hen de Olijfberg op, waar ook Gethsémané lag, daar Hij zoo veel had geleden. En Hij ging toen met hen naar Bethanië. Aldaar klonken Zijn laatste woorden: „Het komt u niet toe, te weten de tijden of gelegenheden, die de Vader in Zijn eigen macht gesteld heeft, maar gij zult ontvangen de kracht des Heiligen Geestes, die over u komen zal; en gij zult Mijne getuigen zijn, zoo te Jeruzalem als in geheel Judea en Samaria, en tot aan het uiterste der aarde. En als Hij dit gezegd had, hief Hij Zijn handen op en zegende Zijn discipelen. En het geschiedde, als Hij hen zegende, dat Hij van hen scheidde, en de Heere werd opgenomen, daar zij het zagen, en een wolk nam Hem weg van voor hun oogen, en Hij voer op naar de hemel. En als zij hun oogen naar de hemel hielden, terwijl Hij heenvoer, ziet, twee mannen stonden bij hen, in witte kleeding; welke ook zeiden: Gij Galilésche mannen! wat staat gij en ziet op naar de hemel? Deze Jezus, die van u opgenomen is in de hemel, zal alzo komen, gelijkerwijs gij Hem naar de hemel hebt zien heenvaren. Toen aanbaden zij Hem en keerden weder naar Jeruzalem met groote blijdschap.” Ziedaar de geschiedenis, voor zoover wij die uit het Woord kennen, van al hetgeen Christus in de veertig dagen op aarde gedaan heeft, en hoe Hij naar de hemel is heengevaren. De Evangelist Markus beschrijft de hemelvaart des Heeren

op deze wijze: „De Heere is opgenomen in de hemel en is gezeten aan de Rechterhand Gods”. En de Apostel Paulus aldus: „God is opgenomen in heerlijkheid” (1 Tim. 3 : 16).

Laat ons nu onderzoeken, wat Mozes, de Profeten, de Psalmen en de Apostelen omtrent de hemelvaart onzes Heeren tot troost der Gemeente hebben voorgezegd en geleerd.

Wat ten eerste *de tijd* aangaat, dat Christus ten hemel gevaren is, namelijk op de veertigste dag na Zijn opstanding, en dat Hij dus veertig dagen op aarde gebleven is, — zoo moet ik u doen opmerken, dat „veertig” een getal is, samengesteld uit viermaal tien, — een getal voor ruimte en tijd, een getal dier orde, waarin uitgedrukt wordt, dat, wat de tien geboden aangaat, God de Vader en God de Zoon en God de Heilige Geest genoegdoening hebben, en dat ook voor den gevallen mensch, die verzoend in God wordt opgenomen, genoegdoening is aangebracht, zoowel wat misdaad, als wat schuld en straf en de vervulling dezer geboden aangaat. Het getal „veertig” is een getal ten doode, zoo Gods raad verworpen, en ten leven, zoo deze raad erkend wordt.

Het heeft bij de zondvloed veertig dagen en veertig nachten geregend, zoodat de zondvloed veertig dagen op de aarde is gekomen, om alle vleesch te verderven. Nu lag het zeer zeker ter vervulling van de voorzegging, „dat alle vleesch den Heiland Gods zou zien”, ¹⁾ in Gods raad, die voor alles zijn tijd heeft, dat onze Heere nog veertig dagen en veertig nachten hierbeneden bleef. En het lag in Gods raad dat Hij in deze veertig dagen en veertig nachten, — een gelijke tijd als welke de Israëlietische verspieters besteedden om het land te verspieden, — niet alleen verschenen is aan de ons in het Woord bekende discipelen, maar dat Hij zich ook aan alle einden der aarde zegenende bevonden heeft; en dat Hij zich ook levend heeft geopenbaard aan hen, die, evenals Zijn ons bekende discipelen, in zielsnood en in duisternis en schaduw des doods gezeten waren.

Van Zijn hemelvaart op de veertigste dag, d.i. van Zijn intocht in het Kanaän, dat boven is, hebben wij, wat de tijd aangaat, een liefelijke voorzegging dáárin, dat in het veertigste jaar (één jaar voor één dag gerekend) Israël in het beloofde land inging.

¹⁾ Luk. 3 : 6. Hoogd. vertaling. De Statenbijbel heeft: „Alle vleesch zal de zaligheid Gods zien”.

Van Zijn hemelvaart zelf hebben wij bij Mozes allerlei voorzeggingen in beelden. Voornamelijk komen de offeranden hier in aanmerking, die op het altaar verbrand werden. Wij lezen van het offer van Noach: „God rook die liefelijke reuk, en zeide in Zijn hart: Ik zal de aardbodem niet meer slaan om des Menschen wil”. ¹⁾ De offers op het altaar gingen in vuur op, zij stegen in de vlammen ten hemel, en zoo nam God het offer genadig aan en schonk Hij van de hemel Zijn genade, gerechtigheid en de Heilige Geest aan Zijn Gemeente. Zoo werd ook het Offer, dat het tegenbeeld dier offers was, door God opgenomen. Hij steeg allengskens met de wolken opwaarts, tot dat Hij in de lucht verdween en met de oogen niet meer kon worden gezien. Daarna werd, om der wille van dit offer, de Heilige Geest van boven nedergezonden.

De offeranden beduidden immers Christus in Zijn lijden, in Zijn opstanding en in Zijn opgenomen worden in heerlijkheid. En zij beduidden zulks niet alleen, maar naar het Woord en voor het geloof was Christus het Offer.

Wij hebben daarvan de duidelijkste voorstelling in het Boek der Richteren, alwaar wij lezen Hoofdstuk 13 : 19, 20: „Toen nam Manóach een geitenbokje, en het spijsoffer, en offerde het op de rotssteen, den Heere. En Hij (de Engel) handelde wonderlijk in Zijn doen; en Manóach en zijne huisvrouw zagen toe. En het geschiedde, dat de vlam van het altaar opvoer naar de hemel, zoo voer de Engel des Heeren op in de vlam des altaars. Als Manóach en zijne huisvrouw dat zagen, zoo vielen zij op hun aangezichten ter aarde”, d.w.z. zij aanbaden den opvarenden Engel. De Heere nu voer op in Zijn eigen offer, dat Hij gebracht heeft op Golgotha, en toen Hij opvoer in dit offer, in een wolk, toen aanbaden Hem de discipelen.

Wanneer wij in de Tabernakel ingaan, zien wij overal in profetische beelden ook des Heeren hemelvaart. Niet alleen het offer, dat voortdurend in een wolk van heldere rook van het brandofferaltaar opwaarts stijgt, maar ook de reukwolken, die van het reukaltaar opgaan. Voorts is deze hemelvaart afgebeeld in de hemelwaarts gekeerde adelaar in de cherubim. Bovenal echter daarin, dat de hogepriester met het bloed der roode koe op de groote verzoendag inging in het heilige der heiligen. Op dit plechtige ingaan van den hogepriester in het binnenste heiligdom wijst toch de Apostel Paulus in de Brief aan de Hebreëen bij elke gelegenheid, als hij spreekt van de

¹⁾ Gen. 8 : 21. „Om des Menschen wil”, d.i. om Christus wil.

ingang van *Christus* in de hemel. Ook is het manna, dat in de gouden kruik in het heilige der heiligen gebracht werd, en de ark, wanneer zij in de tent of op Zion in de tempel werd gebracht, een afschaduwing van deze hemelvaart. Persoonlijke voorbeelden dezer hemelvaart zijn ook nog Henoeh en Elia, verder Jozef, die uit het gevangenhuis op de troon kwam, en, uit de kuil getrokken, ter rechterhand van Faraö verhoogd werd. Zoo ook David, die opgenomen werd, nadat hij veertig jaren geregeerd had.

Duidelijk uitgesproken profetieën van Christus' hemelvaart vinden wij in Ps. 8 : 2: „O Heere, onze Heere! hoe heerlijk is Uw Naam op de gansche aarde! Gij, die Uwe Majesteit gesteld hebt boven de hemelen!” De Naam des Vaders is immers niet alleen aan de Joden, maar aan alle menschen op aarde, die aan den Zoon gegeven zijn, geopenbaard geworden. En de heerlijkheid van deze Naam wordt geprezen van toen aan, dat God Zijn Majesteit, d.i. Zijn Christus, gesteld heeft boven de hemelen, d.w.z. den Zoon hooger gemaakt heeft dan de hemelen zijn. Toen heeft de Vader Hem in de hemel opgenomen, — gelijk de Apostel betuigt: „Hij heeft Hem gesteld over alle tronen, heerschappijen, overheden en machten en alles, wat genaamd wordt in de hemel, en heeft Hem alles onderdanig gemaakt”.

In de 16de Psalm spreekt Christus (Vs. 11): „Gij zult Mij het pad des levens bekend maken; verzadiging der vreugde is bij Uw aangezicht; liefelikheden zijn in Uw Rechterhand, eeuwiglijk”. Met deze woorden beschrijft de Messias, dat Hij zal opvaren, om deze vreugde te genieten en in deze liefelikheden aan Zijn Rechterhand als de verhoogde Middelaar eeuwig te leven.

In dezelfde zin hebben wij te verstaan de woorden van het 7de vers van de 21ste Psalm: „Gij zet Hem (Uw Koning, Christus) tot zegeningen in eeuwigheid; Gij vervroolijkt Hem door vreugde met Uw aangezicht”. En de Gemeente bidt in het laatste vers: „Verhoog U, Heere! in Uw sterkte; zoo zullen wij zingen, en Uw macht met psalmen loven”. Want dit luidt als bij den Evangelist Markus: „De Heere is opgenomen in de hemel, en is gezeten aan de Rechterhand Gods. En zij, uitgegaan zijnde, predikten overal; en de Heere wrocht mede, en bevestigde het Woord door teekenen, die daarop volgden”. Bij Lukas lezen wij in het laatste Hoofdstuk geheel volgens deze 21ste Psalm: „Zij keerden weder met groote blijdschap, — lovende en dankende God”.

In de 47ste Psalm nu lezen wij: „God vaart op met gejuich, de Heere met geklank der bazuin. Psalmzingt Gode, psalmzingt! psalmzingt onzen Koning, psalmzingt!” En Ps. 57 : 6, 12: „Verhef U boven de hemelen, o God! Uw eer zij over de gansche aarde”. — Als Christus zichzelf echter niet, als onze sterke God, boven alle hemelen verheft, zoo is er voor ons in de hemelen geen plaats, en als Hij Zijn Goddelijke en Koninklijke eer niet verheft over de gansche aarde, zoo gaat de geheele wereld te gronde. Maar daar Hij wist, dat Hij in de hemel werd opgenomen, en aldaar als de Zijnde en als de sterke God inging, om alles onder één Hoofd te brengen, d.i. onder de heerschappij Zijner genade, wat in de hemel en op aarde was, zoo juichte Hij, toen Hij opvoer, om het eeuwige voornemen te volvoeren. En daar de gansche hemel dit wist, geleidde die onzen Koning met geklank der bazuin, en bracht Hem zóó de hemel, Zijn paleis, binnen.

En zoo juicht dan nu de Gemeente in de 68ste Psalm, zingende en spelende: „Gij zijt opgevaren in de hoogte; Gij hebt de gevangenis gevankelijk gevoerd; Gij hebt gaven genomen, om uit te deelen onder de menschenkinderen”.

Van deze hemelvaart, en dat Christus zich gezet heeft ter Rechterhand des Vaders, profeteert ook Jesaja, als hij door de Heilige Geest spreekt: „Alzoo zegt de Heere: De hemel is Mijn troon, en de aarde is de voetbank Mijner voeten; waar zou dat huis zijn, dat gij Mij zoudt bouwen?” Als God tot ons menschen van een troon spreekt, dan is het immers van de troon der genade; op deze heeft Christus zich nedergezet, en daar deze troon de hemel is, is het openbaar, dat de hemel Hem moest opnemen en Hij dus ten hemel zou varen. God is geopenbaard in het vleesch, Hij is opgenomen in heerlijkheid.

Dat Christus ten hemel zou varen, daarvan profeteert ook Jeremia, als hij (Hoofdst. 30 : 21) zegt: „En Hij zal tot Mij geraken”. God woont in de hemel, al is Hij ook overal tegenwoordig naar Zijn kracht, en zou nu Christus als de Zoon des menschen tot God naderen, dan moest Hij ten hemel varen.

En Maleáchi spreekt: „U, die Mijn Naam vreest, zal de Zon der gerechtigheid opgaan, en er zal genezing zijn onder Zijn vleugelen”. Dat beteekent met andere woorden: Christus, onze gerechtigheid, heft zich op van de diepte dezer aarde en zet zich hoog boven alles in de hemel, en gelijk Hij ons ten godde aldaar is, zoo deelt Hij van daar Zijn Heilige Geest mede en doopt ons met deze Geest en met vuur.

Zacharia zegt ons in het 14de Hoofdstuk duidelijk, dat Hij van

de Olijfberg zou opvaren. „En Zijn voeten”, lezen wij aldaar, „zullen te dien dage staan op de Olijfberg, die voor Jeruzalem ligt, tegen het oosten”. In het stof lag de Heere als een worm, riep tot de hemel en worstelde met de dood bij deze Olijfberg. Nu echter stonden Zijn voeten daar, d.i. Hij stond er nu boven op, als Overwinnaar in heerlijkheid, en in deze heerlijkheid werd Hij opgenomen. De Joodsch-kerkelijke Olijfberg werd echter zoodanig gespleten, dat er van die tijd af aan geen heelen meer te denken was. En nu deze Joodsch-kerkelijke Olijfberg, welke tot op die tijd de stad Gods voor de Heidenen verborgen had gehouden, vaneengespleten was, lag de stad van den grooten Koning open, open voor de oogen van alle ellendige en verloren heidenen, — open in de dauw des dage-raads. De Zon der gerechtigheid ging over hen op, en een gebaande weg leidde naar de stad. En de stad heeft sinds die tijd tot zich getrokken een schare, die niemand tellen kan, een schare van treurigen, lammen, kreupelen, kraamvrouwen en is een waar Jeruzalem geworden, een dubbele erfenis met overvloedig en ongestoord genot voor alle geslachten der aarde. Want op de tiende dag na Zijn hemelvaart is de Heere gekomen, en komt sedert die tijd en geeft een milde regen, vroege regen en spade regen, om Zijn erfenis te sterken, die mat is (Ps. 68 : 10). Wat ontkwam, dat ontkwam door het dal van ootmoed, d.w.z. dáárdóór, dat het boete deed, naar Azal, d.i. naar Zion, de berg der afzondering. En toen kwam de Heere, mijn God, en alle heiligen met U, o Heere! terwijl er een groote aardbeving geschiedde en de Geest nederkwam op de vijftigste dag. Op die dag had het kostelijke licht van het farizeïsme, dat toch duisternis was, opgehouden, en er stroomden frissche watèren uit Jeruzalem. (Vergel. Zach. 14).

Laat ons alsnu tot onze troost zien wat ons de Apostelen van de hemelvaart onzes Heeren leeren.

Petrus zegt daarvan in het derde Hoofdstuk van de Handelingen der Apostelen, dat de hemel Christus heeft moeten ontvangen, d.w.z. heeft moeten opnemen tot de tijd, dat alles weder opgericht of hersteld is, wat God gesproken heeft door de mond van al Zijn heilige Profeten. Daar leert hij ons, dat Christus als onze Profeet in de hemel is, en dat God ons door Hem zegent, dáárin dat Christus ons Zijn heilzaam Woord geeft, opdat een ieder zich afkeere van zijn boosheden, en al-zoo tot waarachtige bekeering en tot het ware geloof komt. En terwijl Christus ons Zijn heilzaam Woord geeft, ons de predi-

king van Zijn Evangelie doet hooren en Zijn Heilige Geest zendt, richt Hij, die in de hemel is, op aarde weer op al wat God van Zijn Kerk en haar toekomst in het profetische woord gesproken heeft.

Maar inzonderheid is het de Brief van Paulus aan de Hebreëen, welke ons uitlegt, waartoe Christus ten hemel gevaren is.

In hoofdstuk 4 : 14 leert ons de Apostel, dat wij een grooten Hoogepriester hebben, die niet in een zichtbaar heiligdom is ingegaan, maar door de hemelen doorgegaan is. Hij is dus in de hemel als onze Hoogepriester. „Jezus” is Zijn Naam, zoo maakt Hij dus in de hemel Zijn volk zalig van hun zonden. Dat doet Hij met Zijn bloed, met Zijn gerechtigheid, met Zijn gebed. Hij doet het als de Zoon van God, heeft de macht en kracht daartoe, is sterker dan alle creaturen, en heeft al de gunst en genegenheid des Vaders, om daarmede te bedekken allen, die Hem door den Vader gegeven zijn. En toen Hij hierbeneden was, is Hij in alles verzocht geweest, gelijk als wij. Hij kan en zal medelijden hebben met onze zwakheid. Zoo mogen en moeten wij ons geheel en gerust aan Hem toevertrouwen. Hij kent ons door en door, kent onze nood. Want geen schepsel is onzichtbaar voor Hem, maar alle dingen zijn naakt en geopend voor Zijn oogen, — dus weet Hij alles, en Hij zal ons nu als onze trouwe Borg wel verzorgen.

Hoofdstuk 7 : 26 zegt Paulus: „Hij is hooger dan de hemelen geworden”. Nu mogen alle hemelen instorten, zij mogen alle tegen ons zijn en ons uitstooten. Alles, wat hoog zit, al ware het een engel uit de hemel, moge ons verdoemen, — wanneer wij ons maar aan dezen Hoogepriester vasthouden, dan hebben wij geen gevaar te vreezen. Hij heeft meer macht dan al de hemelen, en de hemelen zijn afhankelijk van Hem, en niet Hij van de hemelen. Alles is Hem onderdanig, tronen, heerschappijen, hoogte, diepte, — niets kan ons scheiden van de liefde Gods, welke is in Christus Jezus.

In hoofdstuk 6 : 20 zegt de Apostel, dat Jezus een Hoogepriester geworden is in der eeuwigheid naar de ordening van Melchizedek, en dat Hij als zoodanig als onze Voorlooper voor ons is ingegaan in de hemel. Dit zegt hij, opdat wij voor onze zielen de toevlucht in de hemel zelf nemen, om de voorgestelde hoop vast te houden. Want hier juist geldt het woord: „Wie is het, die verdoemt? Christus is hier; — die ook ter Rechterhand Gods is, die ook voor ons bidt”.

Er ging Een voor ons de hemel in, en is nu zelf de Weg, door welke wij binnenkomen. En in de zaak onzer rechtvaardig-

making is Hij onze Voorspraak met Zijn voorbede bij den Vader. Hij wijst op Zijn offer, houdt dit den Vader voor, vordert, wat Hij verworven heeft, en is altijd Priester op de troon. Zoo hebben wij goede, gegronde hoop, dat onze zaak in de hemel voorgestaan en goed behartigd wordt; — en deze hoop is ons een anker der ziel, dat wij door het voorhangsel des vleesches heen in de hemel der vrije genade werpen.

In Hoofdstuk 8 zegt de Apostel, dat Christus onze Priester niet zijn zou, indien Hij op aarde ware. Bijgevolg moet Hij in de hemel wezen, want Hij treedt aldaar op met een offer, dat eeuwig geldt, dat niet is naar een vergankelijke wet, maar naar de eeuwige wil van God. In de hemel is onze zaligheid alsnu een afgedane zaak, nadat zij eerst voor ons op aarde verworven werd.

Vergelijken wij verder Hebr. 9 : 14, 34; Ef. 2 : 6.

Dezelfde Apostel Paulus zegt ook in de Brief aan de Colossensen (Hoofdst. 3), dat Christus nu *boven* is, zittende ter Rechterhand Gods. En Johannes schrijft, dat, indien iemand gezondigd heeft, wij Jezus Christus, den Rechtvaardige, hebben tot een Voorspraak bij den Vader.

Op grond van zulke uitspraken leeren en belijden wij dan ook evenals de kleine kinderen volgens onze *Heidelbergsche Catechismus*, Vr. 46: „Dat Christus, voor de oogen Zijner discipelen, van de aarde ten hemel is opgeheven, en dat Hij ons ten goede dáár is, totdat Hij wederkomt, om te oordeelen de levenden en de dooden”. Wij leeren en belijden, „dat Christus naar Zijn menselijke natuur niet meer op de aarde is, maar dat Hij naar Zijn Godheid, Majesteit, genade en Geest nimmermeer van ons wijkt”. De nuttigheid, die wij van de hemelvaart van Christus hebben, beschrijven wij met de Catechismus op de navolgende wijze: „Ten eerste is Hij in de hemel voor het aangezicht van Zijn Vader onze Voorspreker; ten andere hebben wij ons vleesch in de hemel tot een zeker pand, dat Hij, als het Hoofd, ons, Zijn lidmaten, ook tot zich zal nemen; ten derde zendt Hij ons Zijn Geest tot een tegenpand, door wiens kracht wij zoeken, wat daarboven is, waar Christus is, zittende ter Rechterhand Gods”.

Dat Christus voor de oogen Zijner discipelen ten hemel is gevaren, staat dáár tot troost van de arme ziel, als zij van den duivel wordt aangevochten, of het werkelijk waar is, dat Christus in de hemel werd opgenomen.

Dat Hij ons ten goede dáár is, dient tot liefelijke troost voor de

bekommerde ziel, als zij schreeuwt: „O Heere! ik word onderdrukt, wees Gij mijn Borg”. En als het haar gaat voor de Rechterstoel, gelijk het naar Zach. 3 Jozua ging, dan weet zij en ervaart zij ook, — of zal het ervaren, als zij om genade aanhoudt, — wat Christus, als Engel des Heeren, d.i. als door den Vader gezonden Borg des Verbonds, voor haar doet en doen zal.

Dat Hij echter alzoo zal wederkomen, Hij, Jezus, gelijk de discipelen Hem zagen opvaren, waarborgt ons, dat wij den waren Jezus aanbidden en den waren Jezus ontvangen, zoo wij aan *dien* Jezus gelooven, welke de profetische en apostolische Schrift en leer ons voorhouden. Wij mogen Hem dus van de hemel verwachten met de wonden in Zijn handen en in Zijn zijde, in welke wij thans dagelijks genezing hebben en in welke wij Hem zien en ontvangen in Zijn schoonheid en in Zijn liefde tot ons zieken en verlorenen.

Ook is het voor degenen, die om de Naam en het getuigenis van Christus en om Zijn gerechtigheid worden aangevochten, een heerlijke troost, dat Hij alzoo zal wederkomen, om te oordeelen de levenden en de dooden. Want zij blijven Hem met blijmoedigheid verwachten. Dan zal Hij hun ziel en hun lichaam van alles verlost hebben, en zij gedenken aan het woord, dat de Heere gesproken heeft: „In het huis mijns Vaders zijn vele woningen; Ik ga heen, om u plaats te bereiden, en dan kom Ik weder en zal u tot Mij nemen, opdat gij ook zijn moogt, waar Ik ben”.

Gij daarentegen, die nog onbekeerd voortleeft en in uw goddeloosheid volhardt, gij hebt alle reden om voor deze waarheid te schrikken, want als Hij komt, dan gaat ook in vervulling het woord: „Zij zullen zien, in welken zij gestoken hebben”. — En Hij zal Zijn vijanden en de vijanden Zijner bruid in eeuwigheid verwerpen.

Voor Zijn bruid is het echter goed, dat Hij niet meer zichtbaar, niet meer naar het lichaam hier op aarde is. Want dan zou zij *de Trooster* niet van den Vader ontvangen, en van de Godheid, majesteit en genade van haar Bruidegom zou zij niets gewaar worden. Maar nu is zij daardoor menigmaal zoo zalig, zoo zalig, dat zij steeds meer en meer vervuld wordt van het verlangen, om ontbonden en van het lichaam dezes doods verlost te zijn en bij den Heere in te wonen. En zij draagt met fiere ootmoed het sieraad, haar geschonken, de onverbreekelijke gouden keten des heils: „Die Hij te voren gekend heeft, — — dezen heeft Hij ook verheerlijkt” (Rom. 8 : 29, 30).

De Zoon is als oudste broeder heengegaan en heeft de erfenis in bezit genomen, opdat wij allen, die om Zijnentwil uit genade tot kinderen zijn aangenomen, als erfgenamen Gods en mede-erfgenamen van Christus, in het volle bezit der erfenis komen, als het onze tijd is, dat wij ontslapen. Deze erfenis is zeker, Hij bewaart haar voor ons, gelijk Paulus gezegd heeft: „Ik ben verzekerd, dat Hij machtig is, mijn pand, bij Hem weggelegd, te bewaren tot die dag” (2 Tim. 1 : 12), d.w.z. het deel, dat bij Hem weggelegd is, zal Hij mij geven.

Overigens is Christus nu veel heerlijker en sterker bij ons en in ons, dan wanneer Hij nog op aarde ware. Want met Zijn *Godheid* houdt Hij het door Hem gebrachte losgeld in on-eindige waardij bij den Vader. Met Zijn *Majesteit* vervult Hij de ziel, dat zij blijmoedig de zonde en de wereld verachten, haten en versmaden kan, en beschermt Hij haar tegen hare vijanden. Met Zijn *genade* troost Hij haar, zoodat deze haar genoeg is in haar zwakheid, gelijk geschreven staat: „De genade van onzen Heere Jezus Christus (zij) met u allen!” En met Zijn *Geest* vergadert Hij haar, gelijk een herder zijn schapen, en troost haar, als zij bidt: „Neem Uw Heilige Geest niet van mij”. — Terwijl Hij antwoordt: „Hij zal van uw mond niet wijken, noch van de mond van uw zaad, noch van de mond van het zaad van uw zaad, zegt de Heere, van nu aan tot in eeuwigheid toe” (Jes. 59 : 21).

Aan ieder, die toegedaan wordt tot de Gemeente, die zalig wordt, den een voor, den ander na, komt ten goede, dat de Zoon aldus tot den Vader spreekt: „Laat hem in het verderf niet nederdalen, Ik heb verzoening voor hem gevonden”. Want aan dit gebed hebben wij het te danken, dat de last der zonde den heilbegeerige van de schouders wordt genomen, en dat de beenderen genezen en beginnen te groenen bij alle treurigen te Zion, bij allen, wier beenderen God verbrijzeld heeft.

De woorden: „dat wij ons vleesch in de hemel tot een zeker pand hebben, dat Hij, als het Hoofd, ons, Zijn lidmaten, ook tot zich zal nemen”, — zijn zoo te verstaan, dat het vleesch van Christus in de hemel is, en dat wij leden van Zijn lichaam, van Zijn vleesch en van Zijn beenen zijn. Zoo is dus ons vleesch, niettegenstaande het zondig en aan de dood onderworpen is en door de wormen in het graf wordt verteerd, reeds in de hemel in Hem, niet als zondig vleesch, maar heilig en rein voor Hem volgens de genadige toerekening van Zijn genoegdoening, en de toerekening en schenking van Zijn gerechtigheid en heilighed. Want aldaar is Eén voor allen en allen in Eén, en deze

Eéne zal Zijn gebed volkomen verhoord vinden, niet alleen wat de Geest, maar ook wat het vleesch, d.i. wat de menselijke natuur, alzoo ons lichaam aangaat. — Dit is zijn gebed: „Vader! Ik wil, dat waar Ik ben, ook die bij Mij zijn, die Gij Mij gegeven hebt; opdat zij Mijn heerlijkheid mogen aanschouwen, die Gij Mij gegeven hebt”. Maar nu zal Hij er ook voor zorgen, dat dit ons vernederd lichaam verheerlijkt worde, opdat het gelijkvormig zij aan Zijn heerlijk lichaam. Wij hebben dus Zijn vleesch in de hemel tot een pand, dat wij onzen Verlosser uit dit stof met deze onze oogen zien zullen. Dit laat zich van ons vleesch niet scheiden.

Tenslotte: „dat Hij ons Zijn Geest tot een tegenpand zendt, door wiens kracht wij zoeken, wat daarboven is, waar Christus is, zittende ter Rechterhand Gods, en niet wat op de aarde is”; — dit toont aan, dat Hij ten hemel gevaren is, om ons, die hierbeneden midden in de dood liggen en van de dood zijn, daarenboven aan allerlei verzoeking, inwendig en uitwendig, zijn blootgesteld, van uit Zijn hemel door Zijn heerlijkheid, d.i. door Zijn Geest, levend en heilig te maken en ons van de wereld en van alle onreinheid af te zonderen. — Het toont aan dat Hij er steeds op uit is, ons te verzekeren, dat wij, verlost van al het booze, Hem eenmaal werkelijk zullen gelijk zijn, daar wij Hem zien zullen, gelijk Hij is.

Ook is het ontroerend en vertroostend, de woorden „pand” en tegenpand” van onze Catechismus te overwegen. In de liefde kent men pand en tegenpand. De Heere neemt van ons tot pand in de hemel mede ons vleesch, want dat heeft Hij immers zelf aangenomen, en daarmee voer Hij ten hemel. Zoo verschaft Hij zichzelf daardoor de zekerheid, dat Hij ons, die Hem door den Vader gegeven zijn, ook bij zich zal krijgen. Zoo neemt Hij tot pand, wat wij hebben en wat wij zijn, d.i. „vleesch”. Daarentegen geeft Hij ons, wat Hij heeft, d.i. „Zijn Geest”, en verzekert ons daardoor hierbeneden, dat wij de Zijnen zijn, terwijl Zijn Geest met onze geest getuigt, dat wij kinderen Gods zijn. Hij verzekert zichzelf en ons door deze Geest, dat Hij het werk, dat Hij in ons begonnen heeft, ook zal volvoeren en voleindigen tot op Zijn dag, en ons door alles heen brengen en over alles heen dragen zal in de eeuwige heerlijkheid. Ons, die in onszelf niets dan „vleesch” zijn, en alleen „Geest” zijn door deze ruiling der liefdepanden, welke over-en-weêr-ruil alleen van Hem is uitgegaan en door Hem verricht!

Gij hebt in korte trekken vernomen, welke de troost is, die wij ontvangen in de hemelvaart van onzen Heere. Geve Zijn genade u bij aanvang of voortgang een waarachtig verlangen naar Hem, naar Zijn toekomst en de openbaring van Zijn heerlijkheid. Laat ons echter wel ter harte nemen, dat de twee engelen, die als getuigen des hemels bij de Apostelen stonden, tot hen gezegd hebben: „Wat staat gij en ziet op naar de hemel?” Want opdat wij een goed vertrouwen op Hem hebben tegen de tijd van Zijn wederkomst, als ook een hartelijk verlangen naar Hem, moeten wij indachtig blijven en ons daaronder buigen, dat wij vleesch zijn. Verder moeten wij in het voor ons geopende heilige der heiligen ingaan, aldaar op de Ark des verbonds zien, en dankbaar erkennen, hoe Hij, onze groote God en Zaligmaker, in het vleesch geopenbaard werd. Hoe Hij ons vleesch en bloed volkomen deelachtig is geweest, hoe Hij daarin zonder zonde de volkomen gehoorzaamheid heeft aangebracht, ons in zich volmaakt heeft en daarna met ons vleesch ten hemel is gevaren. Zóó, met ons vleesch, en niet als Geest, komt Hij eenmaal weder, om ons, die Hem met vertrouwen des harten aankleven, tot zich te nemen. Hij brengt ons vleesch mede, zoo als Hij het in zich gerechtvaardigd en geheiligd heeft en heiligt. Hij brengt geen zonde mede, zonde zal Hij ook bij de Zijnen niet zoeken, maar hen vóór zich roepen als de gezegenden Zijns Vaders, opdat zij beërven wat hun bereid is van de grondlegging der wereld.

Onze lieve Heere en Heiland is tot den Vader gegaan, gelijk Hij gezegd heeft, opdat ook wij, die de toevlucht tot Hem genomen hebben, door Hem tot den Vader gaan. Daarom kan van ons bij ons ontslapen naar waarheid gezegd worden: „Hij is tot den Vader gegaan”. Onze Heere is niet meer in de wereld; heffen wij dus onze harten hemelwaarts, opdat het van ons waar zij, wat de Apostel betuigt: „Onze handel en wandel is in de hemel; wij zijn hemelburgers”.

De Heere geve u een diep gevoeld heimwee naar het heerlijk vaderland, waar de bergen der specerijen zijn, en waar wij eten van de boom des levens en drinken uit de kristallijne stroom, voortkomende uit de troon van God en van het Lam. Daarboven in de hemel is Jezus! En geen zonde, geen dood, geen tranen zijn daarboven. In de hemel is Jezus, boven in de derde hemel, in het Paradijs, met allen die het moordenaarsgeloof bewaard hebben. Onze geliefden, die in den Heere zijn ontslapen, zijn daar om Hem heen, zingen en spelen, juichen en zijn vroolijk in Zijn tegenwoordigheid, slaan de

harpen aan en wachten op ons, die nog voleindigd moeten worden. Maran-Atha! Indien iemand den Heere Jezus niet liefheeft, die zij een vervloeking! Maran-Atha! De hoofden omhoog, gij, die door duivel, Wet en wereld veroordeeld zijt, en naar de hemel ziet, of de regen voor u niet haast zal nederdalen. De Heere, die, terwijl Hij Zijn discipelen zegende, in heerlijkheid werd opgenomen, hebbe u gezegend met een genadige regen, met een Pinksterfeest, waarop gij juicht en gedruisch maakt en vol wordt als het bekken aan het altaar! (Zach. 9 : 15). Laat ons Zijn smaadheid dragen, volharden wij bij Zijn Naam, volharden wij, terwijl wij ons in het vleesch bevinden, volharden wij bij het geloof: God opgenomen in heerlijkheid. En — waar bleef deze, waar gene broeder, — deze, gene zuster, die niet meer in ons midden gevonden wordt en in den Heere ontsliep? . . . O, houdt vast aan genade, aan gerechtigheid, en het antwoord zal ook voor mij, voor u zijn: Hij, zij — werd opgenomen in heerlijkheid! Amen.